

Tallinna Õismäe Gümnaasiumi põhikooli ainekava

<u>Õppeaine: eesti keel</u>	<u>Klass: 6. klass</u>
<u>Eesmärgid:</u> <u>Õpilane:</u> 1) suhtleb eesmärgipäraselt ning valib kontekstile vastava suhtluskanali; 2) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet ning anda hinnangut nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) tunneb põhilisi tekstiliike ning oskab õpi- ja elutarbelisis tekste eesmärgipäraselt kasutada; 4) oskab luua õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada; 5) tunneb esinemise ettevalmistuse ja kirjutamise põhiastmeid ning oskab neid rakendada; 6) tunneb eesti õigekeelset aluseid ja põhireegleid; 7) oskab kasutada ÕSi ja teisi õigekeelsusallikaid.	
<u>Õppesisu ja õppetegevus</u> <u>Suuline ja kirjalik suhtlus</u> Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslaste ja täiskasvanutega suheldes, suulises ja kirjalikus tekstis; kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine, kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine; suuline arvamuse avaldamine ja vestlus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine, küsimustele vastamine, esitlus ja tutvustus, väite põhjendus; arvamuse avaldamine, põhjendamine paaris- ja rühmatöö ajal ning kõnejärg; kaaslaste täiendamine ja parandamine, kaasõpilaste töödele hinnangu andmine ja tunnustuse avaldamine, klassivestlus, diskussioon; telefonivestlus: alustamine, lõpetamine; suhtlemine virtuaalkeskkonnas: eesmärgid, võimalused, ohud, e-kiri. <u>Teksti vastuvõtt.</u> Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted, tööjuhendi lugemine; kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid; kokkuvõtte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutlus), kuuldu konspekterimine; tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart); trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ning vajaliku teabe leidmine; visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine; raadio- ja teleaadete eripära, vormid ning liigid, eesmärgistatud kuulamine / vaatamine, oma sõnadega kokkuvõtte tegemine; saatekava, trükiajakirjandus: pressifoto, karikatuur, pildiallkiri; reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, aadressaat, lastele mõeldud reklaam; tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid; skeemid, tabelid, kuulutusel, sõiduplaanid ja hinnakirjad andmete kirjanek ning seoste esiletoomine.	

Tekstiloomed

Loetule, kuuldule või nähtule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt, lühiettekande esitamine. **Protesskirjutamine:** suuline eeltöö, kava ja mõttekaardi koostamine, teksti kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine; kirjandi ülesehitus: sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus, mustand, oma vigade leidmine ja parandamine; kiri, ümbriku vormistamine; lühiettekanne, esitlus internetist või teatmeteostest leitud info põhjal; alustekst, selle edasiarendamise lihtsamad võtted; visuaalsed ja tekstilised infoallikad ning nende usaldusväärsus. **Kirjeldamine:** sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine; kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang; eseme, olendi ja inimese kirjeldamine; autori suhtumine kirjeldavasse ning selle väljendamine. **Jutustamine:** jutustuse ülesehitus, ajalispõhjuslik järgnevus tekstis, sidus lausestus; otsekõne jutustuses, minavormis jutustamine, arutlemine, põhjuse ja tagajärje eristamine; raamatust kokkuvõtte kirjutamine.

Õigekeelsus ja keelehoole

Häälikuõpetus ja õigekiri: täis- ja kaashäälikuühend, suluga ja suluta häälikud; kaashäälikuühendi õigekiri, g, b, d s-i kõrval, h õigekiri, i ja j õigekiri (tegijanimed ja liitsõnad); gi- ja ki-liite õigekiri; õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri; silbitamine ja poolitamine; sulghäälik võõrsõna algul ja sõna lõpus, sulghäälik sõna keskel; f-i ja š õigekiri. **Sõnavaraõpetus:** kirjakeelne ja argikeelne sõnavara, uudissõnad, murdesõnad, släng; sünonüümid, antonüümid; mitmetähenduslike, lähedase ja vastandliku tähendusega sõnade kasutamine; sõnavaliku täpsus erinevates tekstides; sagedamini esinevate võõrsõnade tähendus; igapäevaste võõrsõnade asendamine omasõnadega ja vastupidi; liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund; liitsõna ja liitega sõna erinevused.

Vormiõpetus ja õigekiri: tegusõna, tegusõna ajad: olevik, lihtminevik, tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses, tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis; jaatava ja eitava kõne kasutamine; käändsõnad, nende liigid (nimi-, omadus-, arv- ja asesõna), käänded ja nende küsimused, käänamine; käänded, nende küsimused ja tähendus; ainsus ja mitmus; nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine; omadussõna käänamine koos nimisõnaga, lik- ja ne- liiteliste omadussõnade käänamine ning õigekiri; omadussõna võrdlusastmed ja tuletusliited, omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (ne- ja line- liitelised omadussõnad); arvsõnade õigekiri, rooma numbrite kirjutamine, põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine; arvsõnade käänamine, asesõnade käänamine ja kasutamine.

Lauseõpetus ja õigekiri

Lause, alus ja öeldis, lause laiendamise lihtsamaid võimalusi; korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlauses, koondlause kasutamine tekstis; lihtlause, lihtlause kirjavahemärgid; küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine; liitlause, liitlause sidumine liitlauseteks, sidesõnaga ja sidesõnata liitlause, kahe järjestikuse osalausega liitlause kirjavahemärgistamine; otsekõne ja saatelause, saatelause otsekõne ees, keskel ja järel, otsekõne kirjavahemärgid, üte ja selle kirjavahemärgid; lühendid, nende õigekiri ja lugemine.

Õpitulemused:

Suuline ja kirjalik suhtlus.

Õpilane:

valib juhendamise toel suhtluskanali; peab sobivalt telefonivestlusi ning kirja- ja meilivahetust; leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi; esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid; võtab loetut ja kuuldut lühidalt kokku nii suulises kui ka kirjalikus vormis.

Teksti vastuvõtt

Õpilane:

tunneb õpitud tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediatekste) ning nende kasutamise võimalusi; loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste; võrdleb tekste omavahel, esitab küsimusi ja arvamusi ning teeb lühikokkuvõtteid; kasutab töös tekstidega õpitud keele- ja tekstimõisteid.

Tekstiloomet

Õpilane:

leiab juhendamise toel tekstiloomeks vajalikku kirjalikku või suusõnalist teavet raamatukogust ning internetist; tunneb esinemise põhietappe; tunneb kirjutamise põhietappe; jutustab, kirjeldab ning arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt; esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju (ka e-kirju ja sõnumeid), oskab leida ning täita lihtsamaid planke ja vorme; avaldab viisakalt ning olukohaselt oma arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis; kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid tekste luues ning seostades.

Õigekeelsus ja keelehoole.

Õpilane:

tunneb eesti keele häälikusüsteemi, sõnaliikide tüüpjuhte ja lihtvormide kasutust ning järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; moodustab ning kirjavademärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; kontrollib ÕSist sõna tähendust ja õigekirja; rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsides ja hinnates.

Hindamine:

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima

Hinnatakse a) suulist ja kirjalikku suhtlust

b) tekstide vastuvõttu

c) tekstiloomet

d) tekstide õigekeelsust

Kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtlikku hindamist. Õpetaja lähtub hindamisel kooli hindamisjuhendist.

Õppematerjalid (õpikud, töövihikud, ülesannete kogud, CD-d, DVD-d, õppeprogrammid jt):

Liisi Piits, Terje Varul „Eesti keele õpik 6. klassile”, kirjastus Avita

Liisi Piits, Terje Varul „Eesti keele töövihik 6. klassile” I ja II osa, kirjastus Avita